

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
2

RYNEK WYROBÓW ALKOHOLOWYCH

stan i perspektywy

R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 2013 ROKU

ISSN 2391-4149

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

GRUDZIEŃ 2014

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Maria Zwolińska (przewodnicząca)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Tadeusz Chrościcki
Bogumiła Kasperowicz
Jan Małkowski
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU WYROBÓW ALKOHOLOWYCH:

Piotr Szajner

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 500 egz. Ark. wyd. 5,28

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Regulacje na rynku alkoholi <i>mgr Paweł Wyrzykowski</i>	6
III. Rynek wyrobów alkoholowych	8
1. Produkcja alkoholi <i>dr Piotr Szajner, mgr Paweł Wyrzykowski</i>	8
2. Handel zagraniczny napojami alkoholowymi i alkoholem etylowym <i>mgr Katarzyna Rola</i>	26
3. Stan ekonomiczno-finansowy przemysłu alkoholowego <i>mgr Paweł Wyrzykowski</i>	35
4. Ceny i spożycie napojów alkoholowych <i>mgr Paweł Wyrzykowski</i>	39

W latach 2012-2013 dynamika rozwoju światowego rynku napojów spirytusowych oraz alkoholu etylowego uległa spowolnieniu. Produkcja piwa wykazywała niewielkie zmiany. Spadek produkcji wystąpił w Europie, a wzrosła tendencja utrzymała się w krajach rozwijających się Azji, Afryki i Ameryki Północnej. W sektorze winiarskim produkcja także charakteryzowała się stagnacją (58-60 mln hl), ale nastąpiły zmiany w jej strukturze. W 2012 r. spadek produkcji win (gronowych) wyniósł 6,6%, ale został zrekompensowany większą o 3,2% produkcją fermentowanych napojów winiarskich. Udział napojów fermentowanych w produkcji sektora wyrobów winiarskich zwiększył się do 55%. Powodem malejącej produkcji win był przede wszystkim spadek powierzchni uprawy winorośli w Europie, w tym w wyniku reformy sektora wina w UE, a w 2012 r. dodatkowym czynnikiem były niekorzystne warunki pogodowe. Światowa produkcja alkoholu etylowego zwiększyła się w 2013 r. o 3,8%, w tym bioetanolu przeznaczanego na cele paliwowe o 5,6%. W produkcji napojów spirytusowych utrzymuje się tendencja wzrostowa, ale jej dynamika jest mniejsza od rekordowej z 2008 r. Branża wytwarzająca napoje spirytusowe kreowała popyt na alkohol etylowy, ale głównym stymulatorem wzrostu jego produkcji był popyt ze strony sektora paliwowego.

W 2013 r. wartość produkcji sprzedanej napojów alkoholowych w Polsce wyniosła 13,3 mld zł w cenach bazowych. Udział branży piwowarskiej w rynku wyniósł ok. 64%, spirytusowej 31%, a winiarskiej 5%. Produkcja piwa zwiększyła się o 0,7% i była rekordowa 40 mln hl. Podaż na rynku wewnętrznym jest zdominowana przez koncerny browarnicze, ale regionalne browary zwiększają swój

udział w rynku. Sezonowość produkcji jest determinowana popytem, który wzrasta w okresie letnim. Rozwój przemysłu piwowarskiego nie spowodował analogicznych zmian bazy surowcowej. Produkcja chmielu oraz jęczmienia browarnego charakteryzuje się zmiennością, ale nie zarysowała się wyraźna tendencja wzrostowa.

Produkcja alkoholu etylowego w 2013 r. zwiększyła się o 5,9%, a jego największe ilości wytwarza się ze zbóż (72%). Czynnikiem decydującym o wzroście produkcji były: rosnący popyt przedsiębiorstw produkujących napoje spirytusowe oraz rosnący udział biokomponentów w ogólnej ilości paliw ciekłych. W 2013 r. Narodowy Cel Wskaźnikowy wzrósł do 7,1%, wobec 6,65% przed rokiem. Produkcja napojów spirytusowych wzrosła o 9,9% do 1,4 mln hl w przeliczeniu na alkohol 100%. Zapowiedź podwyższenia podatku akcyzowego wpłynęła na jej zwiększenie zwłaszcza w czwartym kwartale. Podstawowym napojem spirytusowym wytwarzanym w Polsce pozostaje wódka, która stanowi 80% produkcji.

Krajowy sektor wyrobów winiarskich w 2013 r. wytworzył o 3% więcej produktów niż przed rokiem. W strukturze produkcji przeważają fermentowane napoje winiarskie, gdyż ze względu na warunki klimatyczne produkcja win (gronowych) jest bardzo mała. Spadek produkcji fermentowanych napojów winiarskich o 1,6% został zrekompensowany większą produkcją win.

W handlu zagranicznym wyrobami alkoholowymi ujemne saldo pogłębiło się do 197,4 mln EUR. Na ujemny wynik finansowy wpłynął przede wszystkim duży import win (gronowych), napojów

spirytusowych oraz alkoholu etylowego. Dodatni bilans wystąpił tylko w handlu zagranicznym wódką i piwem. Wyniki handlu zagranicznego pogorszył nielegalny przywóz alkoholu etylowego i napojów spirytusowych.

Napoje alkoholowe należą do artykułów sektora żywnościowego których ceny charakteryzują się małą dynamiką. W 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, ceny detaliczne napojów alkoholowych wzrosły o 1,1%, przy wzroście towarów i usług konsumpcyjnych o 0,9%, w tym żywności i napojów bezalkoholowych o 2,0%. W 2013 r. przychody budżetowe z tytułu akcyzy od wyrobów alkoholowych wyniosły 11,04 mld zł i były o 4,3% większe niż przed rokiem oraz stanowiły 18,2% całkowitych dochodów budżetu z tytułu akcyzy.

Konsumpcja napojów alkoholowych wykazywała lekką tendencję wzrostową, ale równocześnie zmieniała się jej struktura. W 2013 r. spożycie napojów alkoholowych w Polsce wyniosło 9,3 l w przeliczeniu na czysty alkohol i było 1,1% większe niż przed rokiem. Spożycie piwa zmniejszyło się o 1,5%, a wyrobów winiarskich o 1,7%. Wzrost konsumpcji napojów spirytusowych wyniósł 6,7%. W strukturze spożycia dominowało piwo (58%) i napoje spirytusowe (34%).

Sektor napojów alkoholowych oraz alkoholu etylowego charakteryzuje się stabilną i bezpieczną sytuacją finansową. W 2013 r. i w pierwszej połowie 2014 r. wszystkie branże sektora osiągały zyski i wysoką rentowność (5,9-9,4% przychodów netto). Nakłady inwestycyjne przewyższały amortyzację, co potwierdza kontynuację procesów modernizacji i restrukturyzacji.

SUMMARY

In the years 2012-2013, the dynamics of the development with regard to the global market of spirits and ethyl alcohol slowed down. The production of beer showed minor changes. There was a decrease in the production in Europe while an upward trend was maintained in the developing countries of Asia, Africa and South America. In the wine sector, the production also was affected by stagnation (58-60 million hl), but its structure has changed. In 2012, the decrease in the production of wines amounted to 6.6%, but was compensated by the increased production of fermented wine beverages by 3.2%. The share of fermented beverages in the production of the wine sector increased to 55%. The reason for the declining production of grape wines was, first and foremost, a decrease in the wine-growing area in Europe, also as a result of the reform of the wine sector in the EU, and in 2012, an additional factor were the adverse weather conditions. In 2013, the global production of ethyl alcohol increased by 3.8%, including bio-ethanol for fuel purposes by 5.6%. In the production of spirits, an upward trend is maintained, but its dynamics is lower than the record-breaking one in 2008. The spirit industry created the demand for ethyl alcohol but the main stimulus for growth in its production was the demand on the part of the fuel sector.

In 2013, the value of sales of alcoholic beverages in Poland amounted to PLN 13.3 billion at baseline prices. The share of the brewing industry in the market amounted to about 64%, of the spirits industry – 31%, and of the wine industry – 5%. The production of beer increased by 0.7%, and was record-breaking – 40 million hl. The supply in the domestic market is dominated by bre-

wing companies, but regional breweries increase their market share. Seasonality of the production is determined by the demand, which increases during the summer. The development of the brewing industry has not resulted in the similar changes in the raw materials base. The production of hops and brewing barley is characterised by volatility, but no clear upward trend has appeared.

In 2013, the production of ethyl alcohol increased by 5.9%, and its greatest amounts are produced using cereals (72%). Determinants of growth of the production were: the growing demand on the part of companies producing spirits and the increasing share of biocomponents in the total amount of liquid fuels. In 2013, the National Index Target increased to 7.1%, when compared to 6.65% in the previous year. The production of spirits increased by 9.9% to 1.4 million hl in terms of 100% alcohol. The announced increase in excise duty affected its rise particularly in the fourth quarter. Still, the primary spirit drink produced in Poland is vodka, which accounts for 80% of the production.

In 2013, the national wine sector manufactured by 3% more products than the year before. The production structure is dominated by fermented wine beverages, as due to the climatic conditions, the production of (grape) wine is very low. The decrease in the production of fermented wine beverages by 1.6% has been compensated by the increased production of wine.

In foreign trade in alcoholic beverages, the negative balance deepened to EUR 197,4 million. The negative financial result was affected mainly by the large import of wines, spirits and ethyl

alcohol. The positive balance occurred only in case of foreign trade in vodka and beer. The results of foreign trade have been hampered by the illegal import of ethyl alcohol and spirits.

Alcoholic beverages are the food sector products which prices are characterised by the low dynamics. In 2013, when compared to the previous year, retail prices of alcoholic beverages rose by 1.1%, with the increase in consumption goods and services by 0.9%, including food and non-alcoholic beverages by 2.0%. In 2013, the budget revenues from excise duty on spirits amounted to PLN 11.04 billion, were by 4.3% higher than in the previous year and accounted for 18.2% of the total budget revenues due to excise duty.

The consumption of alcoholic beverages showed a slight upward trend, but, at the same time, its structure was changing. In 2013, the consumption of alcoholic beverages in Poland amounted to 9.3 l in terms of pure alcohol and was by 1.1% higher than the year before. The consumption of beer decreased by 1.5% and of wine products by 1.7%. The increase in the consumption of spirits amounted to 6.7%. The structure of consumption was dominated by beer (58%) and spirits (34%).

The sector of alcoholic beverages and ethyl alcohol is characterised by the stable and secure financial situation. In 2013 and in the first half of 2014, all branches of the sector generated profits and high profitability (5.9 – 9.4% of net revenues). Investments exceeded the depreciation, which confirms the continuation of the modernisation and restructuring processes.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 636 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna 1 egz. w 2014 r.:

– wersja papierowa/elektroniczna – 21 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433

W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

ISSN 2391-4149

Prenumerata Analizy (1 zeszyt) w 2014 roku wynosi 21 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-46-36
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>